

	Küla nimi	Esitaja kirjeldus küla kohta
1	Arula	Arula küla iseloomustab järjepidevus. Igal aastal on neil toimunud rahvarohke külapäev. Neil on vinge koduleht-blogi, kus on tänu kadunud Piret Barkalale suur hulk küla ajalugu talletatud. Pireti mälestuseks on külarahvas koostöös ETV ja Vahur Kersnaga paigaldanud pingi. Arula külavanem Volli on aktiivne nii oma külas kui ka kogu valla külavanemate tegudele utsitamisel.
2	Lüllemäe	Lüllemäe küla on silma paistnud aastaid järjepidevusega kuid läinud aastat võib pidada eriliseks mitme sündmuse poolest: Toimus kümnes Lüllemäe Külapäev. Ellu on viidud mitmeid huvitavaid projekte Karula Kultuuriseltsi, Lüllemäe Rahvaõpistu, Karula Naisseltsi, Spordiklubi Karula ja orienteerumisklubi Juku-Peedu poolt. Muusika Maale programmi raames toimuvad kogu aasta vältel erinevad kontserdid Karula kirikus. Toimib aktiivne ühistegevus. Valmis filmiklipp, mis tutvustab piirkonda ja on heaks suunajaks siiakanti sattunuile Avati kaugtöökeskus, mis võimaldab paljudel täita oma tööülesandeid ilma, et peaks sõitma Tartusse või Tallinnasse.
5	MTÜ Jeti Küla	MTÜ Jeti Küla on aktiivselt edendanud Jeti külaelu erinevaid projekte läbi viies, mis on oluliselt aidanud kaasa nii kogukonna ühtekuuluvustunde kui ka piirkonna maine tõusule. Igal aastal korraldab MTÜ Jeti Küla külapäeva. Käesoleval aastal viidi külapäev läbi Jeti küla ajaloo- ja pärandipäevana „Külal on lugu“, mille keskseks sündmuseks oli endise Koorküla kooli asukohale mälestuskivi paigaldamine. Külapäeva läbiviimist rahastati Kohaliku Omaalgatuse Programmist ning sama projekti raames valmis ka külakaart. Selleks pildistati juuli kuu jooksul Jeti küla elumaju/talusid, vaatamisväärsusi, pandi kirja iga majapidamise lühilugu ning kujundati Jeti küla kaart, millelt on näha Jeti küla teede võrgustik ning fotod majadest ja vaatamisväärsustest. Ühingu eestvedamisel alustas 2009. aastal tegevust segarahvatantsurühm "Pastlapoolikud". Tantsurühm on tuntust kogunud juba ka väljaspool maakonda ning võttis osa sel suvel toimunud Soome-Eesti III ühistantsupeost Tampere.
6	Vaalu külaselts	Vaalu Külaselts loodi 2011 aastal ja sinna kuulub 32 liiget Vaalu, Ädu, Mägiste ja Keeni külast ning pooled liikmetest on jahimehed. Seltsi eestvedajad on Heiti Teder ja Sulev Kõiv. Juhatuse esimees Madis Treimuth. See on üle pika aja positiivne ja hea näide kodanikualgatusest ja külade vahelisest heast koostööst. Ühiselt esitati projekt Kohaliku omaalgatuse programmi, kust tuli positiivne rahastamisotsus. 2012 aastal on talgute korras vaalu külla ehitatud püstkoda, kus hakatakse läbi viima õppepäevi koolilastele. Kohalikud jahimehed viivad läbi 2012 aastal kaks matka teemal „Päev sügisese metsas“ ja „Päev talvise metsas“. Külaselts soovib õpilastele tutvustada kodukoha metsasid, et noored õpiksid väärtustama ja tundma loodust, mis on meie loomuliku elukeskkonna osa. Vaalu Külaselts väärib just seetõttu tunnustamist, et nii värske organisatsioonina

		on nad näidanud oma elujõudu, motiveeritust ning väga head koostööd, kaasates oma tegevusse erinevad Sangaste valla külad.
9	Palupera	2012 aastal olid üle Eestis avatud erinevad külavärvad. Valgamaal tegi seda Palupera külade piirkond. Külastajad ja huvilised tundsid ennast siin oodatult. Sai osaleda Palupera Käsitöökoja poolt organiseeritud erinevates töötubades – meisterdada männikoorest paati ning kasetohust helmeid ja karbikest. Lastele pakkusid ohtralt tegevust Palupera valla noortevolikogu liikmed Avatud oli käsitöö ja kohaliku toidu lett. Vahelduseks aktiivsele tegevusele sai nautida kohalike isetegvuslaste etteasteid, osaleda rahvalikes mängudes ja teha ringkäik külas koos kohaliku giidi ja külahinge Kaleviga. Pinget pakkus ka oksjon, mille raames müüdi ära Kodukandi poolt välja pandud toidukorv ja Andres Rattaseppa poolt valmistatud puukuju „Suvenautleja“. Oksjonist saadud raha läheb järgmise külaprojekti omaosaluseks. Hämaruse saabudes süüdati piduliku tantsu saatel tõrvikutega ka lõke. Kogu peo vältel said soovijad maitsta külasuppi ja putru. Külavärvad suleti ühise lauluga südaööl.
10	Aakre	Aakres tegutseb aktiivne külaselts, kes on nii oma vahendeid panustades, kui projektidest tuge otsides teinud kõik selleks, et ka kohapeal oleks huvitavaid üritusi kõigile vanusegruppidele ja et küla välisilme paraneks veelgi. Hea koostöö toimib kohalike ettevõtjatega. Sellel aastal saadi KOP-ilt toetust nii jaanipäeva kui ka külapäeva korraldamiseks. Sündmused on alati rahvarohked ja huvipakkuvad. Aakres toimub aktiivne kultuurielu, siin on hästi ära kasutatud juhendajate osas kohapealne potentsiaal. Palju tehakse ära vabatahtlikkuse alusel. Siin elavad inimesed, kes ei jää ootama, kuni neile midagi valmis tehakse vaid löövad ise käed külge ja hoolitsevad selle eest, et külas oleks hea elada.
12	Neeruti	Neeruti küla ühistegevus sai alguse 2003 aastal, kui küla tähistas oma 500 aastapäeva. Sellest ajast alates on Neeruti küla jaanipäev olnud piirkonna üks populaarsemaid, kus alati on palju rahvast ja põnevat tegevust jagub kõigile. Alati on kaasa löödud Teeme ära raames toimuvatel heakorralgutel, kus külaplats saab endale värske näo ja on valmis vastu võtma suviseid üritusi, lihtsalt möödasõitjaid ning tihti ka telkijaid. Külal on olemas oma sümboolika, külaplats, küla kivi, külaplatsi puidust silt, lipumast, külakiik, küla ajalugu käsitlev voldik, fotokogu kõigist majapidamistest läbi aegade, oma küla laul ning eelkõige ikkagi aktiivsed ja teotahelised Neeruti küla elanikud, kes on nõus kaasa aitama selles, et Neeruti küla oleks jätkuvalt parim koht, kus elada ja kuhu külla tulla.
13	Pedajamäe	Pedajamäe on väike küla, mis piirneb Otepää linnaga. Vaatamata linna lähedusele tahetakse aga ka oma elanikega koos midagi huvitavat ära teha. Selle aasta alguses on loodud külaselts, kus praeguseks liikmeid juba 17. Valitud on külavanem. Käesoleval aastal saadi toetust esimesele projektitaotlusele, mille raames viidi läbi külapäev ja õpitoad Ketta talu sepikojas. Koos on korraldatud küla vastlapäev, aetud sisse suusarajad. Sellel aastal korraldati koostöös nende külas asuva Andu Puhkemajaga jaanipäev. Et see aga teha omanäoliseks ja meeldejäävaks, koguneti päev enne toimumiskoha kööki, kus ühiselt meisterdati Aime Vilu juhendamisel hiigelsuur leivatalu, mis jaaniõhtul ühiselt külarahvaga ära söödi. Ikka sellesamas Pedajamäe külas võib aga tihti ette tulla lausa

		liiklusohetlike olukordi, seda põhjusel, et kui suvel rooside õitsemise kõrghooajal sõita mööda Pedajamäe talust, siis võib tõesti juhtuda nii, et need imekaunid lilled oma rohkuses lihtsalt tõmbavad pilgu kõrvale.
15	Tsirgumäe- Sooblase	Tsirgumäe ja Sooblase küla tegutsevad käsikäes ja on moodustanud ühise külaseltsingu. Iga-aastaselt viiakse läbi külapäev. Siin on omapärane, et alati tehakse seda erinevas kohas ja igakord on midagi uut ja põnevat osalejatele pakkuda. Sellel aastal oli välja valitud imekauni Järve talu aed ja järv, millest lähtuvalt oli kokku pandud ka külapäeva kava, kus suur rõhk oli just veega seonduval. Olgu see siis suure veepalliga järvel seiklemine või parvepoiste (tegelikult ka tüdrukute) omavaheline mõõduvõtmine. Küla tõeliseks hingeks ja sädemeks on Lea, kes suurepäraselt suudab külarahva ühendada ja ühiselt tegutsema panna.
16	Taagepera	Taagepera Küla selle aasta üheks, kui mitte suuremaks, siis kindlasti keerulisemaks ettevõtmiseks oli sisustada rahvusvahelise LEADER-tegevusgruppide konverentsi LINC raames päev väliskülaliste delegatsioonile. Selle ülesandega said nad suurepäraselt hakkama. Toimusid savitöö, seebi viltimise ja rahvatantsu õpitoad ning tagasisides külalistelt kostus ainult positiivseid noote. Lõpule on jõudnud Taagepera Kunsti-ja Käsitöökoja viimase etapi ehitus. Läbi projektide ja omanuse korras hoitakse ruumid tegevuses ja otsitakse neile veelgi uusi kasutusvõimalusi.
17	Karula	Karula külastoimetab Eesti parim noortalunik, kes annab tööd ka kohalikele noortele. Külas viiakse läbi vastlapäeva ja jaanipäeva üritusi külaseltsingu poolt, tehakse koostööd Tuletõrje Seltsiga. Karula selle aasta märksõnaks on kindlasti turvalisus. Sellele viitab ka projekt „Turvaline Karula“, mille raames toimus rida temaatilisi kampaaniaüritusi ja turvaalase ennetustöö õppepäev. Kindlasti on sellelt külalt õppida eelkõige seda, et just läbi külaseltsi tegevuse on võimalik väga palju ära teha oma kodukoha turvaliseks muutmisel. Karula ideedest tooks siinkohal välja fotokonkursi „Ohud kodus ja kodukandis“, naabrivalve praktikate tutvustamine, vabatahtliku tuletõrjeseltsi tegevus, demonnstratsioonid tulekustutusvahendite kasutamisest ja eakate turvaalase teadlikkuse tõstmine. Karula küla rahvas oskab hoolida!
18	Kaagjärve	Kaagjärve küla „firmamärgiks“ võib julgelt nimetada seal toimuvat Mõisapäeva, mis sellel aastal toimus juba kolmandat korda. Korraldamise on enda kanda võtnud MTÜ Kaagjärve mõis. Läbivaks teemaks „Erinevad põlvkonnad“ Uudistamist jagub nii noortele kui vanadele ja mitte ainult kõrvaltvaatajana vaid saab ikka ka ise järgi proovida, kui raske see vilja jahvatamine käsikivil ikkagi on ja kuidas maitseb sellest jahust tehtud leib või et mismoodi lambavillast lõpuks siiski soojad kähvikud saavad. Sel aastal loodi ka Kaagjärve teenuskeskus, mis peaks lahendama mitmed kohalike inimeste mured ja probleemid.
11	Sangaste Pärandihoidja 2012	Meie maakonna südameks on Sangaste Kõige rohkem tuntakse Sangastet oma rukki järgi. Sellega on seotud mitmed üritused (Rukkimaarjapäev, Rukkihundi jooks jm), mida siin korraldatakse ja kuhu ikka heal meelel tullakse. Sellel suvel oli aga üheks tähtsündmuseks veel ka Sangaste Heina ja meepäev, kus teiste vahvate tegevuste seas sai jõudu katsuda ka heinaniitmise teatevõistlusel, vaadata

		kuidas tehakse ühte korraldusse heinarõuku ja ravida valutavaid liigeseid ehtsas heinaprevannis. Sangaste Seltsimaja on kujunenud omamoodi südameks kohalikele kultuuri- ja seltsielule. Siin jagub tegevusi igasse päeva ja igale eale. Väärtustatakse paikkonna kultuuripärandit ja leitakse lisaks uusi võimalusi projektide elluviimiseks ja omapäraste ürituste korraldamiseks.
7	Ritsu Sportlik kogukond 2012	Ritsu külas on läbi aegade olnud väärtustatud tervisesporti. Teada tuntud on talvised suusapäevad ning suvised kergejõustiku võistlused kogu perele. Kuna Ritsus on palju lapsi ja noori, siis võistlustel osalejaid jagub alati ja seda lisaks oma küla rahvale ka kaugemalt tulijate näol. Et tulevikus oleks võimalused veelgi paremad, on Ritsu küla koostanud oma arengukava ning spordi ja puhkeala projekti.
4	Nõuni Purjeklubi Aasta üllataja 2012	Sellel aastal tõusis särava tähena meie kõigi ja sealhulgas ka ajakirjanduse huviorbiidile Nõuni Purjeklubi tegevus. Seda täiesti põhjusega. On ju sealsed eestvedajad leidnud väljundi oma hobile ja kaasanud sellesse arvukalt huvilisi. Projektide toel on soetatud uued purjekad ja ehitatud elling ehk paadikuur.. Toimunud on sisukad õppe- ja praktikapäevad, kus lapsed ja noored on saanud purjetamise alal oma esimesed teadmised ja juhendaja toetusel kõik selle ikka ise ka järgi proovida. Alguses küll arglikult ja kalda lähedal, aga mida päev edasi, seda kaugemaid kaari endale usaldatakse. Ja kes ütles, et purjetamine kuulub ainult mere juurde? Nõuni on näidanud, et täiesti edukalt ja kõigile jõukohaselt saab seda teha järve peal. Et järgijaid oleks veelgi, on klubil valminud oma informatiivne kodulehekül, kus kõik nende tegemised kajastust leiavad.
14	Kappermäe Tegus Kodupaik 2012	Kappermäe Selts koondab enda alla neli küla – Tõutsi, Kaurutootsi, Kassiratta ja Ilmjärve. Sellel aastal sai valmis Kappermäe seltsimaja, mis on sisse õnnistatud juba üsna mitmete kursustega. Käivitunud on iganädalane joogaring ja toimunud legendaarne vaimsete praktikate kursus. Suvel Ilmjärvel toimunud maalilagrigris valminud töödest korraldati seltsimajas näitus „Juulimaalijad“. Seltsil on arvukalt elluviidud projekte kuid sugugi ei loodeta ainult väljasttulevale abile vaid väga palju on ära tehtud ka lihtsalt vabatahtlikkuse alusel ja ise oma tööd panustades. Tõeliselt järgimiseväärne on Kappermäe Külaseltsi kodulehekül, kust saab täieliku info nende tegevusest ja eriti tänuväärne selle juures on, et info pidevalt uueneb. http://kappermae.weebly.com/
3	Hargla Ettevõtlik Kodupaik 2012	Harglas elab 203 elanikku. Külas on koostöös toimetanud seltsing Hargla Külaselts, EELK Hargla Kogudus, Taheva Valla Külade Selts, Taheva Vallavalitsus oma hallatavate asutuste kaudu, paljud külaelanikud ja kohalikud või selle paikkonnaga kuidagi seotud ettevõtted. Hargla kandi esindajad külaliikumise osas on praegu Taheva valla külade ümarlauas Janika Ploom, Urve Naha, Lagle Tikk ja Leili Kala. Kui algas projektitoetuste taotlemise ajastu, siis said ka Hargla ettevõtmised suure hoo sisse. Juba kümme aastat on külas toimetatud küla arengukava järgi, sellesse on kaasatud ka Taheva valla kõige Võru poolsem küla Kalliküla. Ise nimetamegi ennast Hargla kandiks. 2012. aastal said Hargla rahvatantsukollektiivid enda kasutusse täiesti uued Hargla rahvarõivad. Sama aasta augustis toimus Harglas Vana Võrumaa keelt ja kultuuri tutvustav Kaika suveülikool, mille korraldamises osales 30 kohaliku inimest ja

		millest võttis osa 452 inimest. Hargla on oma tegemistes alati püüdnud olla toeks teistele Taheva valla küladele, olnud näiteks õppereiside korraldamisel eestvedajaks ja kaasanud kõikidest küladest osalejaid, vajadusel aidanud külade arengukavade koostamisel, teinud mitmeid ühisprojekte teiste küladega. Koostööd on tehtud samuti Karula ja Mõniste valla küladega, ellu viidud ühiseid arutelusid, infopäevi, õppereisi, kultuuri- ja spordiüritusi. Külas sisemiselt on kuidagi iseeneslikult paika loksunud tööjaotus, kõiki on vaja ja kõigil on oma roll. Järjest enam tajuvad kohalikud inimesed uhkustunnet oma küla ja inimeste üle, oma päritolu üle, järjest enam on tunda hoolimist kodukandist. 2012. aastast õpetatakse Hargla koolis õppeainena kohalugu, seegi peaks kaasa aitama juba varases eas oma juurtele tähelepanu pööramisele ja oma kodukoha väärtustamisele.
8	Õru Parim paik noortele 2012	Kui veel mõningad aastad tagasi sai Õrust ainult kuulda seda, et kui väike ja vaene see kant on ja et noortel pole seal midagi teha siis nüüdseks on olukord väga palju muutunud. Aktiivne vabakonna arendustegevus on loonud palju lisavõimalusi ja tegevusi just eelkõige noortele. Loodud on atraktiivne puhkeala. Puhkealal on valminud universaalne spordiväljak, millel saab mängida tennist, võrkpalli ja korvpalli. Valminud on Õru disc-golfi rada, mis on toonud palju kohalike noori selle uudse alaga tegelema. Samuti mängivad paljud Õru noored heal tasemel jalgpalli. Loodud on Õru valla noortekeskus "Noortepada", kus asuvad noortele kasutamiseks drenazöörid, graatsiakettad ja magnetoola. Noorte käsutuses on ruumid üldpinnaga 87 ruutmeetrit. Noortekeskuses saab mängida ka koroonat ja lauatennist, surfata internetis ja muidugi sõpradega mõnusalt aega veeta. Ilmselgelt on antud kogukond teinud suurima edasiminekku Valgamaal just noorte vabaaja tegevuste võimaldamise valdkonnas.